

Glasilo „Čebelarskega društva za Slovenijo v Ljubljani“.

Leto XXIV.

Izhaja dne 25. vsakega meseca.

Štev. 5.

Urejuje M. Humek, višji sadjarski nadzornik v Ljubljani.

VSEBINA : Glavna opravila. (J. Okorn.) — Čebela in njeno življenje. (M. Humek.) Kako čebelarimo v Ameriki. (M. B. Miklavčič.) — Panji in čebelarsko orodje. (M. Humek.) — Beseda o čebelni paši. (M. Levstik.) — Čebelni voh in izbira plemenjakov. (Ivan Dolinar.) — Nekaj o medicl. (J. Kosi.) — Opazovalne postaje. (J. Verbič.) — Iz organizacije. — Drobiž.

SATNICE

(umetno satje)

izdelujejo iz vposlanega voska

bratje Markelj, Vrhnika.

Iz 1 kg pride 13—14 satnic za A.-Ž. panj, na druge mere pride razmeroma več. Vosek mora biti v kosih in popolnoma čist, brez vsake primesi in goščave na spodnji strani. Cena za izdelavo: 20 K za 1 kg ali 30 dkg voska za delo in odpadek.

Razpošiljajo se satnice za A.-Ž. panj.

Cena za 1 satnico K 8:50, za manjšo mero razmeroma manj, za večjo mero primerno več.

Kupujemo čisti vosek in suhe voščine po dnevnih cenah.

Satnice

(umetno satje)

Kdor želi satnice iz svojega voska, naj pošlje čisti vosek brez vsake primesi. Za izdelovanje računam 15 K za 1 kg satnic, ali pa 30 dkg voska za odpadek in delo. Sprejme se tudi voščina, da se tukaj kuha in spreša.

Satnice

razpošiljam, dokler bo kaj zaloge, po vsaki meri. — Cena po dogovoru.

Kupujem pa žive čebele v kranjičih in roje. Kdor jih ima na prodaj, prosim, da mi javi. Kupujem tudi vosek in voščine.

Ambrožič,

čebelarsko-trgovska trrdka
v Mojstrani.

V upoštevanje!

Zaradi ogromnih tiskarskih stroškov ne objavljamo več 'malih naznanil' brezplačno, ampak smatramo vsako tako objavo kot inserat, ki ga bomo primerno zaračunali!

Naprodaj je 1 eksp. panj na devet okvirov, 'pripraven za prestavo v žnideršiča. Dalje prodam v maju prvice iz žnideršičev po ca. 2'50 kg teže. Cena po dogovoru. Val. Jakelj, žup. v pok., Lahoviče, p. Komenda.

Naprodaj imam 16 prvovrstnih panjev s čebelami v navadnih kranjičih. Živeža imajo dovolj, da jih ne bo treba krmiti. Cena po dogovoru. Janez Pirc, Kompolja št. 15, pošta Videm, Dobropolje.

Prodaj nekaj plemenjakov v kranjičih in nekaj praznih, novih panjev z okvirji (dzieszonizirani kranjiči). Cena po dogovoru. Baltazar Medved, Loka pri Zidanem mostu.

Prodaj stiskalnico za umetno

satje 20×25, cena 450 K. — Pločevinasto emailirano točilo 22×23, cena 550 kron. Ročni mlin, cena 450 K. — Vse v dobrem stanju. — Jože Bradač, M. Lese št. 8, pošta Krka pri Zatični.

Prodaj 500—600 kg fin., točenega ajdovega medu à 35 K kg, Ivan Titan, nadučitelj v Kupšincih, pošta Murska Sobota.

Vsled odsotnosti lastnika se prodaja lep razločljiv **čebelnjak** in 24 novih A.—Ž. panjev, dalje 3 velike pločevinaste posode za med z lesenimi oboji. Pojasnila pri blagajniku čebelarkega društva v Jugoslovanski knjigarni.

Naprodaj imam 15 komadov izdelanih A.—Ž. panjev na žlebičje, fino in natančno po meri izdelanih. Cena 520 K za komad. — V mesecu maju pa prodam 40 do 50 rojev prvcov. Cena po dogovoru. Ivan Repe, mizar in čebelar na Jesenicah, Gor.

Štajerskim podružnicam. Društvo ima v zalogi v Celju 100 novih vzorno izdelanih A. Ž. panjev. Kdor jih potrebuje, naj se obrne na poštnega ravnatelja g. Mirnika v Celju.

Čebelarstvo je na razpolago pri blagajniku čeb. društva v Jugoslovanski knjigarni po cenah označenih v ceni, samo ob sredah in sobotah dopoldne. Ob drugih dnevih se priračuna 10% za zamudo časa. ●

Originalne platnice. Društvo je založilo krasne originalne platnice za vse letnike »Slovenskega čebelarja«. Cena platnicam za en letnik 25 kron, z vezavo vred 30 kron.

30 A.—Ž. panjev

kompletnih in malo rabljenih zamenjamo za roje. — Dogovor pismeno ali osebno.

Bratje Markelj, Vrhnika.

Najfinejši med

lastnega pridelka, garantiran čebelni pitalnec od zdravih čebel, razpošiljamo po 4 kg čiste vsebine s pločevinasto posodo vred za 250 K franko.

Bratje Markelj
čebelarstvo, Vrhnika.

A.—Ž. panje

kakor tudi vse druge posamezne dele izdeluje in razpošilja

Franc Grauf,
čebelarstvo mizarstvo
Mežica, Koroško (Slovenija).

SLOVENSKI ČEBELAR

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI.

Letnik XXIV.

V Ljubljani, dne 25. maja 1921.

Štev. 5.

Glavna opravila.

J. Okorn — Ljubljana.

Junij.

Točenje medu, vzgoja in izmena matic i. dr.

Deževno aprilovo vreme je zelo zadržalo razvoj čebel. Upajmo, da nam bosta maj in junij prizanesla in nadomestila izgubo na živali, ter tudi napolnila prazno posodo. Ako bo vreme količkaj ugodno, nam bodo prevešeni panji vsaj deloma napolnili medišča, da bomo v drugi polovici meseca rabili točilo.

Pri točenju se držimo sledečih pravil:

1. Točimo vedno samo zrel, to je vsaj do polovice pokrit med.

2. Ne oberimo panjev popolnoma, ampak pustimo jim najmanj en meden sat v medišču.

3. Prepričajmo se, če so vsi panji zdravi.

Po glavni paši nastopi po večini daljša ali krajša brezpašna doba, ali pa deževje. V panjih, ki v tej dobi nimajo zadosti medu, preneha matica z zaleganjem, dostikrat pa čebele vsled lakote celo iztrgajo in poiščejo zalego. Temu pa je vedno kriva čebelarjeva grabežljivost. Kakor hitro čebele iztrgajo in poiščejo zalego, jih tudi z izdatnim krmljenjem ne spravimo kmalu v prvotno stanje. Zato čebelar, (če ga sploh smemo tako nazivati), ki pri točenju čebele popolnoma »pomolze«, navadno kmalu dočebelari.

Pri točenju pa se moramo tudi prepričati o zdravstvenem stanju čebel. Morda je kak panj gniloben, a tega pri prevešanju še nismo opazili, dočim to pri točenju z lahkoto doženemo.

Ko ometamo čebele, natančno pregledamo vsak satnik, če se je vsa zalega izlegla,

(če je preteklo najmanj 24 dni, odkar smo prevešali). Kakor hitro zapazimo na satniku posamezne neizležene celice z udrtimi in preluknjanimi pokrovci, vzemimo vžigalico in jo vtaknimo v neizleženo celico. Če se, ko potegnemo vžigalico iz celice, vleče iz nje vlečljiva rujava tekočina, imamo opraviti z gnilobo. Panj je okužen, moramo ga zvečer zažveplati, roki pa takoj, ko smo okuženi panj zaprli, temeljito razkužiti z dobrim milom in lizolom. Ko smo panj zažveplali, zakopljemo mrtve čebele v zemljo, satovje pa z okvirji vred sežgimo. Okuženi prazni panj in orodje, ki smo ga rabili, razkužimo na ta način, da ga izžgemo z bencinovo svetilko. Med gnilobnih panjev je tudi okužen, torej ga ne smemo uporabljati za krmljenje čebel. Za vsako drugo uporabo je pa popolnoma dober.

Ako o boleznih nismo dobro poučeni, prenehajmo z vsakim delom in pojdimo, ko smo si dobro razkužili roke, k naprednemu sosednemu čebelarju in mu natančno razložimo celotno stvar. Njegova dolžnost je, da nam pri delu (razkuževanju panja) pomaga, oziroma da nam da natančna navodila, po katerih se moramo strogo ravnati.

V drugi polovici meseca nam hočejo boljši in močnejši A-Ž panji rojiti, posebno če paša ni izdatna. Ako nočemo rojev, takim panjem izmenjamo matice z istoletnimi vzgojenimi v vzgojilniku, ali pa pustimo, da jih preležejo sami.

Če zapazimo pri dobrem plemenjaku zaležene matičnjake, tedaj mu uničimo matico in ga pustimo toliko časa v miru,

da začne mlada matica peti. Ko se to zgodi, panj pregledamo, mu porežemo vse matičnjake, ki jih lahko porabimo za prašilčke, ali pa jih vcepimo panjem, katerim hočemo izmenjati matice. Takim panjem moramo uničiti matice, matičnjake pa jim vcepimo šele tedaj, ko se zavedajo brezmatičnosti. Čez 10 ali 14 dni te panje pregledamo, če so matice sprašene.

Čebelar, ki čebelari v večjem obsegu na med, si mora v tem mesecu vgojiti večje število dobrih mladih matic, ki jih potrebuje za izmenjavo in prezimovanje.

V ta namen lahko uporablja prazen A-Ž panj, ki ga razdeli v štiri enake, popolnoma ločene dele. Vsak tak oddelek obljudi z drujčki ali pa narejenimi roji. Močnemu A-Ž panju, kateri ima zaležene matičnjake in je vrhutega dober medicar, vzamemo sat z zalego in zaleženim matičnjakom ter

ga s čebelami vred damo v pripravljeni vzgojilnik. Poleg tega dodamo takemu prašilčku en meden in en prazen sat, v katerega nalijemo nekoliko vode. S smotreno vzgojo matic nam je uspeh in cilj, da si vzgojimo dobre medicarje, zagotovljen.

Pa tudi čebelar, ki čebelari v kranjcih, ima v tem mesecu obilo posla s spravljanjem in oskrbovanjem rojev.

Od rojev, ki jih ogrebemo koncem meseca, ne pričakujemo uspehov. Najbolje je, če jih vrnemo izrojencu. Poleg skrbi za roje pa moramo posebno paziti na izrojence, če so oprášili matice. Najbolj zanesljivo je, če jih natančno pregledamo. Brezmatične izrojence naveznimo na močne prvce, ki nam bodo ob dobri jesenski paši napolnili naklado, v najslabšem slučaju pa obvarovali satovje pred molji, dočim na kak drug način ne dosežemo veliko.

Čebela in njeno življenje.

M. Hume k — Ljubljana.

(Dalje.)

V. Prebavila.

Organe, ki sprejeto hrano prebavljajo, imenujemo pri živalih prebavila. V obče je to cevast kanal, ki se začne v ustih in konča koncem zadka (zadnica). V širjem pomenu besede mu tudi lahko rečemo črevo. Navadno je ves prebavni organ veliko daljši nego život dotične živali in zaradi tega v telesni duplini mnogokrat zavrt. Čebelno črevo meri 35 mm, matično 39 mm, trotovo pa celo 47 mm.

Že na črevesu čebelne žerke (ličinke) razločujejo anatomi tri odseke. Sprednji del tvori ozko cevko, ki dovaja hrano v srednji najobširnejši odsek (želodec), kjer se hrana prebavlja. Zadnji odsek je pa odvajalni kanal za neprebavljene ostanke (blato). Čudno pri čebelni žerki je le to, da srednji in zadnji odsek nista v zvezi med seboj, ampak loči ju tanka kožica. Zato žerka pač hrano sprejema in prebavlja, a

neprebavnih ostankov ne odvaja iz sebe, ampak jih kopiči v srednjem delu (v želodcu) vseh 5—6 dni, ko se razvija. Šele tik preden se zabubi, počí mrenica med srednjim in zadnjim odsekom in vse nakopičeno blato žerka naenkrat iztisne iz sebe skozi zadnji odsek.

Prebavni organi odrasle čebele so dokaj bolj razviti, vendar se pa istotako lahko ločijo v tri bistveno različne dele, in sicer v ozek dovajalni kanal z zbirališčem za nektar, v srednje črevo ali želodec in zadnji del, kjer se nabíra in kopiči blato in druge neprebavne snovi in odvajajo iz života.

Ustna votlina prehaja v ozko cevko, ki tvori grlo. Skozi vrat in oprsje noter v zadek vodi požiralnik. Ta se v sprednjem delu zadka razširi v kroglast jako raztezen mehurček, ki ga imenujemo golšo (medni želodček). Po grlu in po

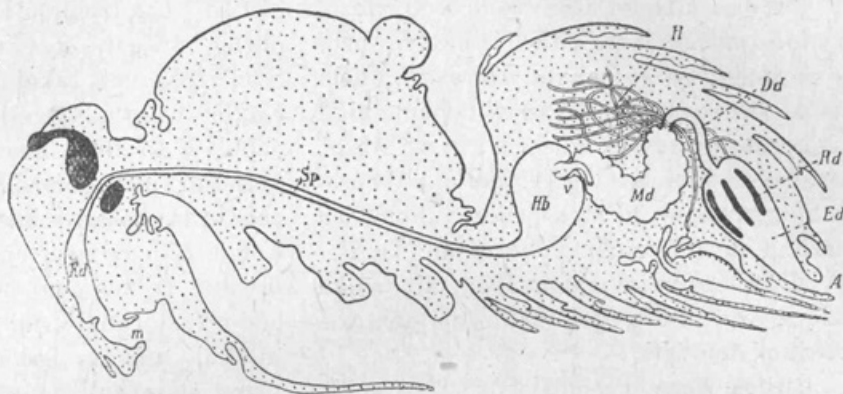
žiralniku se dovaja hrana, ki se v golši nabira, oziroma shranjuje za poznejšo prebavo. (Primerjaj golšo pri kurah!) Šele srednji del prebavnega organa je pravi čebelni želodec, ker je tako ustvarjen, da prebavlja hrano, ki jo čebela iz

tiste snovi in sokovi, ki jih čebela potrebuje za vzdrževanje in delovanje lastnega života. Kakšne kemiške preosnove se vrše pri prebavi, je še popolnoma neznano.

V tretji odsek čebelnih prebavil spada tanko črevo in pa prostorni blat-

Prebavila odrasle čebele.

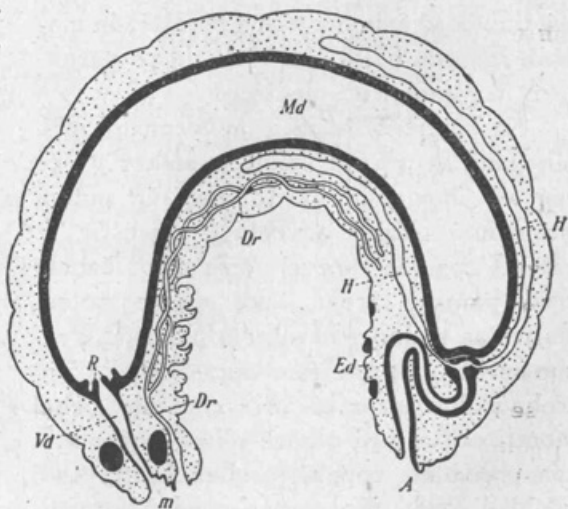
- m = usta
- Kd = grlo
- Sp = požiralnik
- Hb = golša
- V = zaklopnica
- Md = želodec
- Dd = tanko črevo
- Ed = blatnik
- A = zadnica
- H = sečnice
- Rd = rektalne žleze

golše spušča vanj. Golša pa ne prehaja kar naravnost v želodec, ampak vmes se nahaja nekaka lijaku podobna zaklopnica (ventil), s katero čebela samovoljno zapira prehod iz golše v želodec. Širji, glavičasti konec te zaklopnice moli namreč v golšo, tanjši, cevast in pravokotno zavit konec pa je vtaknjen v želodec. V normalnem stanju je zaklopnica zaprta in iz golše ne more niti trohica hrane v želodec. Ko pa hoče čebela hrano prebavljati, začne glavičica, ki moli v golšo, delovati kakor sesalka in tekoča hrana (nektar, med, sladkorna raztopina), ki je tudi lahko pomešana s cvetnim prahom, teče v tankem curku v želodec. Drugi konec zaklopnice, ki moli v želodec, pa zabranjuje, da hrana nikakor ne more nazaj v golšo.

Starejši prirodoslovci so mislili, da pripravlja čebela krmilni sok, ki z njim prehranja zalego, v želodcu in da ga potem po potrebi spušča skozi prej opisano zaklopnico in skozi golšo, požiralnik, grlo in usta v celice. Novejši raziskovalci (dr. Zander, Schiemenz, Metzger i. dr.) pa to odločno zanikajo, ker so dognali, da iz želodca na noben način ne more hrana nazaj v sprednje dele. To pot namreč zapira zaklopnica med želodcem in golšo. V želodcu se tvorijo torej neposredno le

nik. V tanko črevo se iztekajo tudi mnogoštevilne sečnice (Malpighijeve cevke), ki izločajo iz krvi in odvajajo iz telesa razne nerabljive snovi. (Primerjaj ledvice pri sesalcih!) Blatnik je vrečasta cev z jako razteznimi stenami. V njem se nabira, zlasti v zimskem času, blato, ki ga zadržuje čebela ob ugodnih razmerah lahko celo do 6 mesecev. V blatniku je tudi šest podolgastih žlez (rektalne žleze), ki najbrže tudi odvajajo škodljive snovi iz života.

Prebavila čebelne žerke.

- m = usta, R = goltna guba, Vd = požiralnik,
- Md = želodec, H = sečne cevke, Ed = zadnica.

Končno moramo omeniti še nekatere druge žleze, ki pripravljajo za redno delovanje posameznih organov, pa tudi za prehranjevanje mladega zaroda potrebne snovi in sokove. (Primerjaj n. pr. žleze slinavke in mlečne žleze pri sesavcih!)

Čebelna ličinka ima samo eno žlezo, ki izloča pajčevinasto nitko, iz katere sprede mešiček, ko se zabubi. Dorasla čebela ima pa več raznih žlez. Vsa tri čebelna bitja imajo enako razvito žlezo slinavko, ki se nahaja deloma v glavi, deloma v oprsju. Skupen iztok je med prijezičnikoma na sprednji strani jezičkove korenine. Ta žleza izloča neko nevtralno slino, ki omaka jeziček, da more pri nabiranju nektarja pravilno delovati.

Druga žleza, recimo ji ustna slinavka, je posebno razvita pri mladih če-

belah in pri matici, pri starih čebelah in pri trótu pa neznatna. Nahaja se v glavi nad zgornjo ustno. Izteka se v usta na zunanji strani zgornje ustnice.

Najobširnejša in najvažnejša je pa goitna žleza, ki jo imajo samo delavke. Ta žleza izpolnjuje vse praznine v glavi okrog možgan in okrog drugih organov. Svoj iztok ima takoj zadaj za usti v grlu. Kakor trdijo najnovejši anatomi, pripravlja čebela s to žlezo krmilni sok, kar je jako verjetno, ako pomislimo, da jo ima samo čebela in da je proizvodjanje tega soka, kakor je bilo že prej omenjeno, v prebavnih organih (v želodcu) nemogoče. Najbrž deluje pri izločanju krmilnega soka (čebelnega mleka) tudi še kaka druga žleza, zlasti ustna slinavka.

(Dalje prihodnjič.)

Kako čebelarimo v Ameriki.

Piše M. B. Miklavčič, čebelar v Janesville, Minn., Sev. Amerika.

(Konec.)

Priprava k točenju.

Nekoliko pred končano pašo gremo okrog vseh čebelarstev in z zato prirejenim dvigalom dvignemo medišča iznad matične rešetke, odstranimo zgornje plodišče in matične rešetke položimo takó, da so naravnost na spodnjem plodišču.

Na matično rešitko poveznemo prazen panj ali prazno medišče, kakor ga že hočemo imenovati. V to medišče potem preložimo okvire odvzetega plodišča, iz katerih pa še poprej ometemo čebele pred panjevo žrelo, tako da je potem matica za stalno v prvotnem plodišču. Prazno medišče je pri tem opraviu jako potrebno, ker sicer bi pri ometanju čebel morali postavljati okvire okrog panja in s tem privabili rparice, obenem pa tudi zgubljali čas. Ko smo s spodnjim mediščem gotovi, položimo nazaj še ostala medišča, ki smo jih prvotno odvzeli iznad matične rešetke.

Čez dvajset dni, ko je vsa zalega izlezena nad matično rešetko in ako med tem ni bilo izdatne paše, je med zrel za točenje. Par dni preden začnemo točiti, položimo v podvrhno medišče desko z begalnico, tako da nam ni potreba ometati čebel raz satje ob času točenja. Ob času glavnega točenja rabimo do dvesto takih begalnic. Ako begalnice sistematično rabimo, nam ni treba omesti niti enega okvira, izvzemši v slučaju, da je bila matica v medišču. V tem slučaju čebele ostanejo v medišču, ker se nočejo ločiti od zalege in matice.

Pri točenju medu so potrebne tri moške osebe. Ena oskrbuje točilo, snaži okvire in medišča in loči belo in črno ter slabo satje in sklada vsako posebej nazaj v medišča ter jih zлага vsake vrste v posebno skladalnico. Druga oseba odpira satje z soparnim nožem. Tretja oseba privažna na samkolnici med za točenje. Vsaka

oseba mora opravljati le nji določeno delo. Vse delo se vrši jako hitro in sistematično, vsaka kretnja mora nekaj napraviti.

Točilo je na osem satov; žene ga strojček na gazolin. Med iz točila teče s pomočjo sesalke v velik čeber, kjer se čisti skozi sito. Iz čebra pa ga ločimo v razne posode, v katerih se potem razpošilja odjemalcem. Ako je ob času točenja toplo vreme, da se med preveč ne zgosti, ga iztočimo po 4000 do 5000 funtov na dan. Seveda je pri tem potreba ljudi, ki razumejo svoje opravilo.

Kako hranimo satje.

Vse satje hranimo v mediščih. Črno satje zložimo po osem medišč eno na drugo. V vsako medišče s črnim satjem denemo po tri ali štiri Molove¹ jagode. Na sklade med mediščem potresemo nekoliko mehke moke (?) z namenom, da zrak ne more priti do satja. Na vrh medišča pod pokrov denemo nekoliko bombaža in na ta bombaž vlijemo malo porcije zato pripravljene kemične tekočine², koje moreči plin, ki deluje navzdol med satjem uniči ne le vse molje, marveč tudi njih jajčeca. Jako važno pri tem opravilu je to, da imamo medišča skrbno zložena. Pod skladalnico mora biti ravna podlaga in čez njo položen papir. Ravno tako je važno položiti časnik ali kak drug papir pod pokrov. Ako so medišča dobro napravljena (v tem oziru moramo dati priznanje našim čeb. tovarniškim podjetjem), tedaj je to opravilo jako lahko in tudi hitro; muka pa je, če bi bila medišča vegasta. Belo satje, oziroma medišča z belim satjem pa zložimo v velike skladalnice, in ako nismo pustili med njimi kakega črnega satu, (črno imenujemo vse satje, ako je bilo v njem le količkaj zalege), tedaj se nam ni bati, da bi se v njem zalegli molji.

Krmljenje čebel za zimo.

Krmljenje čebel se mi zdi eden izmed najbolj neprijetnih poslov, a ker se tudi to

opravilo vrši sistematično, ne traja dolgo. Kadar gremo pokladat na zunanja čebelarstva, peljemo seboj s tovornim avtomobilom vse, kar rabimo pri tem opravilu in sicer: velik kotel za razgrevanje vode, veliko posodo za mešanje hrane, pitalnike, sladkor in med in še nekatere druge potrebne stvari. Pitalniki so leseni in so enako dolgi in široki kot panjovi in drži vsak 50 funtov (!!) hrane. Napravljeni so tako, da imajo dva predala in med predali vhod do hrane. Da pa čebele ne vtonejo v hrani, položimo čez njo zato prirejene plavajoče deščice (prav na enak način kot jih rabi Žnideršič). Pitalniki se lahko rabijo od spodaj panja ali pa zgoraj. Ako ni preveč mrzlo vreme, jih rabimo zgoraj. Isti pokrov, ki služi za kritje panja, se rabi obenem za kritje pitalnika.

Ko pridemo na zunanje čebelarstvo, najprej z zato prirejeno tehtnico stehtamo vse panje in na vsak panj zapišemo številko, ki znači, koliko funtov hrane potrebuje. Ko stehtamo vse panje, pa izračunamo, koliko hrane bo treba pripraviti za vse čebelarstvo. (Mi imamo sedaj sedem zunanjih čebelarstev in v vsakem čebelarstvu čez sto panjev in imam v mislih le posamezno čebelarstvo). Hrano za krmljenje napravimo takole: en del medu in dva dela sladkorja raztopimo v dveh delih vode. Za polnjenje pitalnikov imamo posebne posode (vrče), ki imajo znotraj označene številke funtov. Čebelar, ki krmi, ima dva taka vrča in vsakokrat, ko napolni dva pitalnika, si mora zapomniti številki dveh drugih panjev tako, da ve iznova napolniti svoja vrča. Vse opravilo pri krmljenju enega čebelarstva se opravi v sedmih ali osmih urah.

Priprava za zimo.

Priprava za zimo je po mojem mnenju jako težak problem za severne čebelarje. Poskušali so že več načinov, a do danes se je izkazal še najboljši in najcenejši način prezimovanja v kletih. Ako je mogoče pripraviti v klet suh, svež zrak in ako ga je mogoče regulirati z ozirom na vremen-

¹ Kaj je to, mi ni znano. Ko poizvem, objavim. Op. ur.

² Kakšne, poizvem pozneje. Op. ur.

ske izpremembe tako, da imamo vedno okoli 45 stopinj Fahrenheita ($= 13^{\circ}$ C), tedaj imamo navadno s prezimovanjem vsaj deloma dober uspeh. Pri nas smo skušali in še skušamo s prezimovanjem čebel v slamnati koči, a do danes še nismo dosegli povoljnih rezultatov. Minnesota je dežela dolgotrajne in navadno precej mrzle zime in zato jako neugodna za neizkušene čebelarje. Lansko leto je baje v Minnesoti umrlo 25 odstotkov panjev. Na našem čebelarstvu pa smo izgubili samo 4 odstotke. Iz tega sklepam, da je dobra klet še najboljša. Klet bi namreč morala biti samo za čebele, ker sicer bi jih vznemirjali, kar bi nedvomno škodovalo. Čebele spravimo v klet, kadar se pričinja mrzlo zimsko vreme. Žrela jim popolnoma odpremo tako, da zamorejo iztrebiti iz panjev vse mrtve čebele.

Pripomba. Več cenjenih čebelarjev me je prosilo, da bi jim pojasnil, oziroma opisal ameriško čebelarstvo. Nekateri izmed njih bi tudi radi prišli v Ameriko kot čebelarski pomočniki. Ker mi vsled pomanjkanja časa ni lahko vsem odgovoriti, sem spisal površen spis za »Slov. Čebelarja« z namenom, da bo ta ali oni imel pred seboj vsaj površno sliko ameriškega čebelarstva. Površen spis je to, kajti če bi hotel cenjenim čitateljem podati popolno sliko ameriškega čebelarstva, bi moral spisati veliko knjigo, kar pa bi zahtevalo preveč dela, dasi bi tako knjigo slovenski čebelarji živo potrebovali. Tisti, ki se zanimajo za ameriško čebelarstvo, bodo v tem spisu našli površen pregled celoletnega obratovanja; videli bodo razloček med njihovim in velikim ameriškim trgovskim čebelarstvom. Tisti pa, ki žele priti v to deželo kot čebelarski pomočniki, pa bodo razvideli iz tega spisa, da je tukaj treba trdo delati, pa ne samo z rokami, marveč tudi — z glavo. Ako kdo izmed cenjenih čitateljev želi kakega nadaljnega pojasnila, naj kar vpraša v »Slov. Čebelarju« in jaz mu bom drage volje tudi v »Slov. Čebelarju« odgovoril.

Panji in čebelarsko orodje na razstavi.

M. H u m e k — Ljubljana.

Poleg živih čebel in čebelnih produktov bo brezdvomno vsakega čebelarja posebno zanimal oddelek praznih panjev in čebelarskega orodja. Vse te mnogobrojne in silno raznovrstne predmete bi lahko razdelili v dve bistveno različni skupini. V prvo skupino bi bilo uvrstiti vse tiste panji in čebelarsko orodje, ki nima praktičnega pomena, ampak je zanimivo le kot zgodovinska ostalina iz minulih časov. Nekateri predmeti se pa lahko sprejmejo na razstavo tudi kot kakšna posebnost (kuriozitet) ali pa v dekorativne svrhe.

V drugo skupino bi bilo uvrstiti vse panji in čebelarsko orodje, ki je dandanes v rabi in ki je več ali manj potrebno in primerno zahtevam racionalnega čebelarstva. Vsi za to skupino namenjeni predmeti, posebno pa panji, ne bi imeli namena obiskovalcem razstave pokazati v kakšnih panjih čebelarimo, ker to vidijo v sku-

pini za žive čebele, ampak pokazati bi morali kakšen mora biti izdelek, da je opravilo s čebelami kolikor mogoče preprosto, hitro in lahko in pa uspešno. Pri teh predmetih bi se moralo torej gedati predvsem na kakovost materiala in na natančno, namenu primerno, solidno izdelavo.

Izmed panjev bodo dobrodošli v krasilne svrhe ali pa kot kulturno zgodovinske priče razni žlambori (votla debela, »panji« v pravem pomenu besede), ki so prirejeni za čebelno stanovanje. Razen tega pa pletari iz slame in drugega materiala, prav stari kranjiči zlasti Janševe mere, kak prvotni mobilni panj, najsi bo kakoršnegakoli sistema itd. Na razstavo bi na vsak način sodil tudi kak izviren tipičen stari kranjski čebelnjak.

Še bolj zanimive bi bile pa zbirke starega čebelarskega orodja. V tem oziru posebno opozarjamo vse starejše čebelarje,

naj nabirajo in zbirajo vse, karkoli morejo v tem oziru dobiti v roke n. pr. stare matičnice, pitalnike, ogrebače, lovilnike za roje (verše), čebelarske kape, kadilnike, pipe, nože, izpodrezače, krošnje, stiskalnice za vosek, kako prvotno točilo itd. itd.

V razstavo novjših sedaj uporabnih čebelnih panjev spada predvsem večje število vzorno izdelanih kranjčev normalne mere, gorenjskega in dolenskega tipa in pa vzorno izdelanih A-Ž panjev prvotnega sestava in tudi s poznejšimi izpremembami (n. pr. na 10 satnikov, z žlebičem, z ameriško izletalnico itd.). Le-sēm spadajo potem lepo izdelani vzorci drugih sestavov in kake morebitne novosti, ki morajo biti pa kolikor toliko preizkušene in lepo izdelane.

Glede modernega orodja, ki se danes uporablja v čebelarski praksi, ne bomo mogli veliko nuditi, ker pri nas nimamo tozadevne obrti. Zato bo treba za-interesirati v tem oziru inozemske tvrdke, ki se bodo gotovo rade odzvale, ako prometne in druge razmere ne bodo preveč neugodne. Kar pa moremo izdelati doma,

to vse spada v večji množini in najboljši kakovosti na razstavo. Posebno poučne bi bile kompletne zbirke vsega čebelarskega orodja za čebelarski obrat v A-Ž, panjih. Take zbirke bi obsegale izključno samo najpotrebnejše predmete, brez katerih ni mogoče izhajati in bi se na razstavi prodajale.

Na razstavo bo treba pripraviti tudi vzoren razpoložljiv čebelnjak, ki bi bil primeren za prevažanje v nepreoddaljena parišča, komplet čebelnjak na vozu, prazen voz za prevažanje čebel, razni stalni čebelnjaki in paviljoni, ki bi obenem služili kot prodajalnice, točilnice, prostori za demonstracije itd.

V ta oddelek spadajo tudi razni napajalniki, prazni valilniki in prašilniki za matice, opazovalniki, prazna posoda za med, lični topilniki, velike stiskalnice za vosek, remeljci za satnike, razne potrebščine za izdelavo panjev, satnikov itd. itd.

Nikakor ne bi smeli pogrešati v tem oddelku vzorno urejene opazovalne postaje.

Beseda o čebelni paši.

M. Levstik — Celje.

Če se k polni skledi vsede več ljudi, bo poprej prazna, nego če se jih vsede manj, to je vendar jasno. Če se v istem kraju število panjev precej pomnoži, bo donos povprečno pač manjši, nego je bil v časih, ko še ondi ni bilo toliko čebel. Trdijo sicer, da cvetje ob ugodnem vremenu in času takoj zopet nadomesti po čebelicah odvzeti med, toda tako naglo to vendar-le ne gre. Drugače bi se živalca pač ne trudila od cveta do cveta, ampak bi kar pri istem obsedela toliko časa, da bi imela dovolj zaloge za zimo. Res je tedaj: večje število panjev zahteva tudi več paše, ako hočemo isti uspeh. Le tedaj, če je število panjev pašnim razmeram primerno, bo donos medu tudi zadovoljiv.

Neoporečna resnica je, da je še mnogo krajev v naši domovini, ki bi lahko preredili dokaj več panjev čebel, kakor jih prerede sedaj. Toda mnogo pa je zopet krajev, kjer paše primanjkuje, posebno jesenske in se morajo torej panji prevažati v ugodnejše kraje na pašo, da si naberó dovolj zaloge za zimo. Vprašanje je tedaj: je-li mogoče izboljšati pašo v takih krajih, kjer je mnogo čebelarjev in paša bolj slaba? Z mirno vestjo smemo trditi: da! Šlo bo sicer bolj počasi, toda pomagati se da prav gotovo.

Presodimo najpoprej, kakšne pašne razmere bi bile našim razmeram najbolj primerne. Najbolje bi bilo pač za čebele in seveda tudi za čebelarja, ako bi bila od

pomladi do jeseni nepretrgana paša. V tem slučaju bi se panji ob ugodnem vremenu veselo razvijali in dobro pašo pač lahko s pridom izkoriščali. Komaj sneg skopni, že se v prisojnih hribovskih gozdih razcvete v resje. Panji donašajo dokaj finega medu in se veselo razvijajo. Kmalu potem, meseca aprila in maja, cvete sadno drevje. Ako so tedaj panji že dovolj razviti, imajo čebele zopet prav izdatno pašo. Med se že kopiči in zadeluje. Za sadnim drevjem pride — akacija. Blagor čebelarjem v tistih krajih, kjer raste mnogo te trnjeve rožice, ako namreč ne pozebe. V malo dneh je satje zalito in že je treba pridno vrteti točilo, da se napravi prostor za nov donos. Nato se razcveto travniki, ki dajo v mnogih krajih dokaj fino duhtečega medu. O Kresu se razcvete lipa. O vrednosti lipe glede medu so mnenja različna. Tudi jaz je ne cenim preveč. Petintrideset let že čebelarim, mnogo let tudi v takem kraju, kjer je zelo mnogo lip, ampak samo v enem letu se mi je dozdevalo, da so toliko nanosile, da se je lahko sodilo: to so nabrale na lipi.

Za lipo pride na vrsto pravi kostanj. Na kostanjevem cvetju nabere čebele vedno mnogo, prav tako, kakor na akaciji. Pač pa je kostanjev med grenek in ga kupci ne ljubijo preveč. Toda, če se pomeša z boljšim medom in pusti do pomladi, se nevšečni duh izgubi in blago se prav lahko proda.

Ob ugodnih letih nastopi sedaj paša na jelki. Tedaj je včasih toliko tistega temnega medu, da čebele ne vedo kam z njim. Ta med se jim pač docela odvzame, ker ne sodi za zimsko zalogo. Nato zacvete otava. Včasih ni prišla ta paša do posebne veljave. Ali, ko so jeli gnojiti travnike z umetnimi gnojili, se je prikazala v otavi tista nizka, rumena deteljica v tako velikanskih množinah, da so ponekod travniki kakor pozlačeni. Tu dobe čebele prav obilo in zelo finega medu. Dostikrat dobe ravno ob tej paši bogato zimsko zalogo.

Končno pride na vrsto naša ljuba ajda. Prijatelji! Se še spominjate, kako

je bilo, ko smo še kot otroci hodili v šolo ob toplih jutrih proti koncu avgusta? Kako radi smo tedaj obstajali ob obsežnih njivah, na katerih je blestela ajda v razkošnem rdečkasto-belem cvetju! Kako smo vsrkavali tisti nepopisno prijetni vonj, kako smo se čudili čebelicam, ki jih je bilo toliko na ajdi, da so se češulje uklanjale pod njihovo težo! In njihovo zamolklo brnenje se nam je zdelo kakor prijetna, sladka godba. Kaj ne, da je marsikomu postalo mokro v ustih, ko je pomislil, da nabirajo te srčkane živalce sladki med, ki ga dobimo v jeseni in da daje ta duhteča cvetka tiste blažene, z maslom zabeljene žgance, ki so se kar tresli in svetili, ko jih je mamica prinesla na mizo! Toda časi se spreminjajo in marsikaj z njimi. Še se belj ajda po širnih poljanah, toda manjka ji tiste ljubke rdeče barve, nima več tistega božajočega vonja in češulje se ne uklanjajo več pod težo čebel. V jeseni ni več medu kakor včasih, ko so ga morali medicarji odvažati kar cele težko obložene vozove in na mizo prihajajo še vedno sicer dobri žganci, pa ne več taki, da bi nam mokro postalo v ustih, če bi se spomnili na nje. — Našo staro domačo ajdo, ki je dajala nekdanj dandanes naravnost neverjetne množine medu, je izpodrinila tujka, siva ajda, ki daje sicer večji, pa slabši pridelek in le prav malo medu.

V goratih krajih daje precej paše tudi jesensko vresje, katera paša pa ne pride vselej prav. Tedaj je namreč dostikrat že toliko hladno vreme, da ostane mnogo čebel zunaj.

Seveda je čebelna paša malokje v tolikšni izbiri in tako lepo po vrsti. V mnogih krajih pa je vendarle tako in tam se čebelarjem pač dobro godi. Ali kjer te ali one izmed naštetih glavnih paš ni, tam se naj skrbi, da se tozadevno obrne na bolje. Ko bi vsi čebelarji dosledno delovali na zboljšanje čebelne paše, prav gotovo bi se pokazali že v kratkih letih lepi uspehi. Poskusimo to dokazati. Pomladnega in jesenskega vresja, potem borovničevja, ki daje včasih tudi prav obilo medu, se mnogo po-

kosj za steljo. Kjer je mogoče steljo dobiti drugače, naj se vresju in borovničevju prizanaša, posebno po prisojnih bregovih, kjer rado in obilno cvete. Košnja v gozdu že tako ni priporočljiva, ker uniči mnogo mladih drevesc. Paša na sadnem drevju se prav lahko pomnoži z najintenzivnejšim pospeševanjem sadjarstva. Zato pa, kjerkoli imamo primeren prostor, kar sadno drevo tjekaj, to bo hasnilo nam in čebelam! Saj te nam bodo povrnila naš trud ne-le z medom, ampak tudi s tem, da bodo posredovale obilneje oploditev cvetja, da bode rodilo drevje tem boljše. Glede akacije lahko trdimo, da je to drevo pri nas še pastorka. V bližini mest uživa sicer zaslužen ugled, ampak na deželi se malokdo zmeni za njo, še nevolja je, če kje zraste po sili. Toda to neznansko skromno drevo zasluži večje spoštovanje in čebelarji bi morali gojiti poleg sadnega drevja posebno še tudi akacijo. Na vsaki groblji, na produ, ob potokih, po bregovih in lazéh, kjer ne uspeva nobeno drugo drevo, bo akacija prav rada rasla. Zraste tako naglo, kakor menda nobeno drugo drevo in daje prav dober les za kurjavo, za kolje in posebno za kolarska dela. Sedaj, ko nam gre za kurjavo tako trdo, je popolnoma prav, da se tudi iz tega vzroka spomnimo akacije. Drevo ne dela mnogo sence, je čedno v svojem mlčem zelenju, in naravnost krasno v svojem prelepem, blagodišečem cvetju. Kadar akacija cvete, tedaj imajo čebelice raj. Zatorej čebelarji, na noge! Že prihodnjo spomlad nasadite akacij — kjer zanjo ni premrzlo, seveda — ne bo vam žal. Pri mestih prav radi sade akacijo v drevo-rede. Škoda samo, da porežejo potem vsako leto veje, češ, da so tako oskubljena drevesa lepša. Toda meni se zdi tako početje ravno tako nespametno, kakor ravnanje tistih gosposkih okrutnikov, ki svojim cuckom porežejo uhlje in rep in trdijo, da so tako popravljena revčeta lepša. Najlepše je, če sme akacija rasti po svoji volji. Potem cvete — samo če ne pozebe — naravnost bujno in to duhteče cvetje je naslada občinstvu in veselje čebelicam.

Tovariši čebelarji, ki imajo stik z mero-dajnimi veljaki v mestih, trgih in kopališčih, lahko s primernimi željami in nasveti mnogo dobrega store za povzdigo čebelne paše. Na travo za seneno košnjo se ne more glede paše mnogo vplivati. Dobro pa je, da se seneni zdrob vsako leto raztrosi po senožeti. Ako se obenem tudi gnoji s hlevskim gnojem ali gnojnico, bo bujno rasel in cvetel re-grat, kar bo dobro za čebele in za seno. (?)

Lipa je že od starodavnih časov Slovanom sveto drevo. Je pa tudi zares lepa, v primerni starosti naravnost veličastna, zato naj ne bo slovenskega doma, kjer bi ne rastla vsaj ena drobnolistnata lipa. Četudi čebele ne naberejo mnogo na njej, ljubijo jo neznansko, daje jim mnogo prahu, drug med v panju, dobi od lipove bernje posebno fin duh in zato bodi lipa pri-ljubljeno drevo tudi čebelarjem.

Oreh in kostanj! Za ti dve vrsti drev-es smo se doslej premalo zanimali, četudi se pospešuje sadjarstvo z največjo vnemo. In vendar daje oreh dragocen sad in najžlahtnejši les, kostanj pa silno medunosno cvetje, imeniten sad in jako trpežen les za posodo in stavbe. V najnovejših časih je padlo pod kruto sekiro mnogo kostanja za čreslo. Ako se nespametno podiranje oblastveno ne ustavi, bodo kmalu izginili kostanjevi nasadi, kajti tak les se plačuje prav zelo drago. Ne samo varovati je treba še ostale kostanjeve nasade, ampak še pomnožiti jih moramo z dobrimi, cepljenimi vrstami in zaploditi moramo to velekoristno gozdno drevo v vseh onih vinskih legah, koder ga še ni. Dobro bi bilo, ko bi se državne in večje zasebne drevesnice zanimale tudi za žlahtni kostanj. To drevo bi jim ne nagajalo tako kot oreh, ki jim malone vedno pozebe in z izdatnim razmnoževanjem kostanjevega drevja bi se mnogo koristilo narodnemu gospodarstvu.

Da bo tudi otava dobro medila, v to nam naj naklone prihodnost dovolj umetnega gnoja, seveda po taki ceni, da ga bomo zmogli. Gnojili bomo itak prav

radj že zaradi same košnje, čebelarški dobiček nam bo pa še za navrzek.

Nikakor pa bi ne bilo težko dvigniti ajdovo pašo vsaj približno na tisto stopnjo, kakor je bila nekdanj. Sejmo le staro, črno ajdo, pa bo! Pomislimo, siva ajda ima bolj medlo zrnje in dosti slabšo moko. Ako nam bo zopet mogoče dobivati umetno gnojilo in s tistim nekoliko pomagati, nam bo črna ajda rodila povsem zadovoljivo in boljše blago kakor siva. Večji čebelar pa bo prišel ob stari ajdi na svoj račun, četudi bi mu yso skuhalo slana. Čebele same ga bodo z medom dobro nagradile.

Seveda se da pomagati do boljše pa-

še, ako se še tudi druga medunosna zelišča sade in goje. Našteli smo le najvažnejše. Kdor pa misli, da bo izdatno pomnožil čebelno pašo, če naseje na gredico pred čebelnjak malo resedice in majorančka, ali če goji v svojem vrtiču nekaj medunosnih cvetic, ta se pač moti. Taka malenkost ne zaleže nič, ker pomisliti moramo, koliko tisoč in tisoč cvetov mora obiskati čebela, prej ko nabere le eno samo žlico medu! Zatorej, čebelarji, na delo! Prav nobenega dvoma ni, da dosežemo ob skupnem in trajnem prizadevanju za izboljšanje čebelne paše čisto gotovo prav lepe uspehe.

Čebelni voh in izbira plemenjakov.

Ivan Dolinar — Šmihel nad Mozirjem.

Tukajšnji čebelarji pravijo: »Do svetega Matija (24. febr.) ne pitaj čebel, se ne izplača, po sv. Matiju pa vedno.« Pa še o Gregorju jo znajo: »Ako o sv. Gregorju resje cvete (12. marca), se za čebele več bati ni.« Ker stari čebelarji marsikatero zadenejo, jih je vredno poslušati. — O sv. Gregorju je bila pri nas planina že rdeča od resjevega cvetja. Bilo je lepo, pa po večini še mrzlo vreme. Moj čebelnjak je oddaljen od resja približno 1 km zračne črte, pa morejo iti čebele tudi v slabšem vremenu nanjga v pašo. Opazujem dan za dnem. Letale so že močno na teloh, katerega je v bližini dosti in je bil v začetku marca v najlepšem cvetu. O resju še nič! Dne 14. marca šele najdem pri enem panju, da leta v resje in naslednji dan že tudi po malem drugi. V par dneh je zašla le tupatam katera čebelica na teloh; najbrže so bile samo mlade, še boječe čebelice. Prav dobre volje sem bil in veroval v sv. Gregorja.

Le en panj, četudi močan, je kobacal še mirno dalje po telohu in kar nič ni bilo videti na nožicah resjeve obnožnine, ki je zamazano rdečkaste barve. Tudi pride vsaka z resja z belkasto liso na glavi od cvet-

nega prahu. Čakam na »mlinarja« (tako namreč nazivam panj po sliki), in šele po dobrem tednu je prišla tupatam katera z resja domov.

Spomladansko pregledovanje sem izvršil že prej in našel, da imata dva prav malo medu. Tudi ta slednji ga ni imel dosti. V velikem tednu so čebele kar padale pred ulnjakom, »mlinar« pa je precej složno letal in pogled v panje mi je pokazal, da so drugi nanosili dosti medu še za slabe čase, »mlinar« pa komaj za sproti.

Iz tega moram sklepati, da imajo nekatere čebele boljši voh za med v večjo razdaljo, drugi pa zopet zaostajajo posebno v času, ko je treba poiskati nektar v večji razdalji. Ker sem opazil že tudi lansko leto ravno pri istem panju enako lastnost, je sklep gotov: V jeseni zavijem vsej »mlinarjevi« družini vratove, pač pa si bom skušal obdržati družino »zelenca«, ki je šel prvi na resje in je skozinsko najpridnejši. Tudi pri rojenju sta različna. Medtem, ko roji »mlinar« rad, mi da »zelenčeva« družina le po en roj, pa je ta močnejši.

Z izbiro plemenjakov bom začel torej že spomladi in jih opazoval čez vse leto. Količina medu, ki ga nabere eden ali drug

panj čez leto, pa menda ne bo vsekdar merodajna. Lahko so različni vzroki, ki sicer čebelno družino z najboljšimi svojstvi ovirajo pri razvoju, in katere čebelar večkrat niti ne opazi. Molji, ušivost i. dr. lahko slabijo tudi prvovrstno čebelno družino.

Sicer sem skromen čebelar in mlad, vendar opažam, da delujejo stranski panji boljše od sredinskih. Ali zato, ker so tam boljše družine? Ali je kdo drugi že opazil kaj enakega? Opazovanja zunaj panja so gotovo važna in zanimiva.

Nekaj o medicini.

J. K o s i — Celje.

Kuhanje medicine je precej kočljiva stvar, kar je morebiti poskusil že marsikateri izmed nas na lastni koži, ter nazadnje pil ocet namesto medicine, čeravno je pri kuhanju upošteval pravila različnih tozadevnih receptov, ki pa so vsi precej komplicirani. Vsi pa so si v tem edini, da se mora medicina dolgo in počasi kuhati ter pene posnemati tako dolgo, da je čista.

Če hočemo, da bode medicina dobra, mora kipeti kakor novo vino. Če pa se ne more doseči, da bi kipela, pa se pokvari.

Kipenje pri enakih pijačah povzročijo glive, ki pa se uničijo, ako se dotična tekočina do gotove stopnje razgreje. Mogoče je torej, da medicina ravno radi tega noče rada kipeti, ker se prekuha in torej glive umorijo.

Zakaj se medicina sploh mora kuhati? Če morebiti radi tega, da se voda, v kateri je med razpuščen, sterilizira, oziroma prekuha samo radi tega, da se različne tuje snovi, zlasti bakterije, odstranijo, potem bi se lahko voda najprej sama prekuhala, potem ohladila, precedila in nato samo toliko razgrela, da bi se med v njej razpustil.

V tem slučaju so glive, ki kipenje povzročijo, ne bi uničile.

Ko sem v juniju lanskega leta zadnjikrat umetno satovje delal, mi je ostalo blizu četrt litra medene vode, s katero sem mazal stiskalnico.

Spravil sem to medeno vodo v steklenico, ki je bila prilično do polovice napolnjena, zamašil nalahno ter postavil v omaro.

Ko sem imel nekaj pozneje v omari opravka, sem opazil, da je tekočina kipela.

Dalje se tedaj za stvar nisem zanimal in sploh pozabil nanjo. V jeseni najdem slučajno omenjeno tekočino popolnoma čisto, drože pa na dnu. Pokusil sem jo in bila je najboljša medicina, kar sem jih sploh kdaj pil.

[Prepričan sem pa, da ako bi jaz to mešanico prekuhal in očistil, ne bi poki-pela, pač pa že v nekaj dneh na površju splesnila ter se pokvarila. Tako si stojita večkrat teorija in praksa v popolnem nasprotju.

Op. ured. Imate prav! Toda kipenje pa lahko povzročimo tudi v prekuhani medicini, ako ji dodamo, ko se popolnoma ohladi, samo čistih kipelnih drož, ki se kupijo pri kemijskih preizkuševališčih v Ljubljani in Mariboru. Na ta način povzročimo šele pravilno čisto kipenje, ki nam zagotovi pijačo brez vsake napake. Tekom leta bomo skušali priobčiti preizkušeno in zanesljivo navodilo o napravi medicine.)

Opazovalne postaje.

Jos. Verbič — Ljubljana.

April 1921 nam ni nudil tega, kar smo od njega pričakovali. Upali smo, da bomo prevešali in lovili roje. Toda o tem ni bilo sledu. Že v prvi tretjini meseca smo bili omajani v veri, v drugi in tretji pa smo jo popolnoma izgubili.

Vreme je pokvarilo naše nade. Ne samo trajen mraz in veter, temveč tudi dež in sneg sta nam uničila mnogo delovnih čebel. Ker so imele veliko zalege, tiščale so pri vsakem vremenu iz panjev, da si nanosijo potrebne vode. Mnogo jih je pri tem otrpnilo vsled vetra in mraza, mnoge je zbil dež, mnoge pokopal skoraj teden dni ležeč sneg.

Jaz sem jih zavaroval pred snegom tako, da sem jih pripravil, kakor za daljno pot. Zaprl sem jim izletnice, dal jim vode in odvezel zadnje slamnate blazine, da jim ni bilo prevroče in da so imele dovolj zraka. Bile so prav mirne in z menoj vred zadovoljne.

Tudi spekulativno pitanje je bilo namestu. Matice niso v drugi polovici meseca stavile nikake zalege. Četudi so cvetele vrbe, češnje, borovnice, je pri nekaterih ljudstvih lakota trkala na panje.

Poraba medu je bila izredno velika. Več kot polovica postaj poroča o donosu, a čist prirastek na teži izkazuje le ena.

Število opazovalnih postaj se je v zadnjem času podvojilo. Pri zbiranju opazovalcev smo se držali načela, da naj bodo postaje kolikor možno enakomerno porazdeljene po naših pokrajinah.

Žalibog, da nismo mogli vseh opremiti z vsem potrebnim orodjem. Posebno manjka toplomerov. S časom se bo tudi ta zadeva uredila. Kdor vé za društven toplomer ali tehtnico, ki se svrhi primerno ne uporablja, naj nam to nemudoma javi. Imamo še več čebelarjev, ki bi radi sodelovali.

Vse opazovalce prosim še enkrat, da

pošiljajo poročila točno, vsaj tako, da jih dobim do 10. v roke. Sicer jih ni mogoče objaviti še isti mesec. Poznejše objavljenje bi bilo brez pomena. Kdor ne more pravočasno sestaviti pregleda, naj pošlje samo dnevni izkaz.

Kdor še ni porabil ali zamenjal starih od društva prejetih poštnih znamk, naj nam to naznani; nikakor pa jih več ne rabite za frankiranje pisem. Nove poštno pristojbine bomo od sedaj naprej vsled številnih prememb nakazovali koncem leta.

Krtina pri Dobu. Pri nas je navadno aprila dobra paša na vrbah. Letos je bilo pa samo 20 dkg donosa. Tudi sadno drevje bo odcvetelo brez haska za čebele.

Škofja Loka. Kljub krmljenju smo na istem, kakor smo bili koncem marca. Prva izdatna paša na češnji in borovnici je šla neizrabljena mimo nas.

Javorje. Če je bilo tudi slabo vreme, so vendar A. Ž. panji na tem, da jih prevesimo, kakor hitro se bo ustalilo lepo vreme.

Olšev ek pri Kamniku. Mnogo čebel mi je obležalo v snegu. Zadelovanje žrel s snegom ni preprečilo izletavanja.

Sv. Gregor pri Ortneku. Ko sem zadnje dni pregledal nekatere panje, sem opazil, da nimajo nič odprte zalege.

Novo mesto. Cvetja dovolj, a dež na dež. Panji so brez hrane, brez zalege in brez ljudstva.

Rožni dol pri Semiču. Tisto malo, kar so čebele nabrale na češnji, od daleč ne zadostuje za razvoj.

Leskovec pri Krškem. Da nisem pustil v jeseni plemenjakom zadostne zaloge, bi mi ta mesec slabo šlo. Drugi čebelarji v okolici so morali krmiti.

Formin pri Moškanjcih. Čebele so kljub slabemu vremenu dobile za sproti. Le v tretji tretjini je padel panj za 30 dkg. Panji so še precej močni.

Mesečni pregled za april 1921.

Kraj (z morsko višino)	Označba opazo- vanega panja	Panj je na teži										Toplina zraka			Dni je bilo							
		pridobil v			zgubil v			v mesecu čistih dkg		največ pridobil		najvišja	najnižja	srednja me- sečna	izletnih	deževnih	s snegom	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih	
		1.	2.	3.	1.	2.	3.	pri- dobil	po- rabil	dkg	dne											
		mesečni tretjini dkg														C°						
Ljubljana (305 m)	A. Ž.	—	—	—	86	80	80	—	246	—	—	+20	—2	+8	23	12	3	16	6	8	13	
Vič pri Ljubljani	A. Ž.	—	—	—	140	30	50	—	220	—	—	+22	—	+8.7	22	15	3	11	9	10	15	
Krtina pri Dobu (305 m) . .	A. Ž.	—	20	—	90	35	65	—	170	10	12.	+22	—4	+7.4	25	15	4	13	8	9	24	
Škofja Loka (349 m)	A. Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	9	3	19	8	3	11	
Javorje (700 m)	A. Ž.	90	30	160	20	50	20	190	—	80	29.	—	—	—	15	10	4	13	9	8	12	
Olševak pri Kranju	—	18	19	—	30	36	43	—	72	—	—	—	—	—	20	6	4	16	5	9	9	
Dolenja vas pri Cerknici { (555 m) {	—	—	—	—	40	45	100	—	185	—	—	+17	—	+7.5	14	12	2	20	3	7	18	
Sv. Gregor p. Ortneku (736 m)	A. Ž.	8	10	—	67	50	54	—	153	—	—	+18	—2	+5.1	25	13	5	13	8	9	22	
Kočevje (460 m)	A. Ž.	—	—	—	70	85	80	—	235	—	—	—	—	—	8	16	3	22	5	3	6	
Novo mesto (180 m)	A. Ž.	100	115	15	165	290	395	—	620	220	10.	+26	—2	+9.8	26	15	3	16	6	8	24	
Rožni dol pri Semiču (375 m)	A. Ž.	5	70	10	80	105	190	—	290	40	13.	—	—	—	12	11	3	16	8	6	24	
Struge p. Dobropoljah (416 m)	A. Ž.	—	—	—	115	65	75	—	250	—	—	+15	—2	+6.4	18	12	3	18	4	8	27	
Leskovec pri Krškem (202 m)	—	—	147	—	—	87	134	—	74	40	12.	+24	+6	+13	12	8	—	8	10	12	12	
Sv. Peter pri Mariboru (250 m)	—	—	41	—	14	12	55	—	40	12	12.	+20	+2	+10.5	25	12	—	18	3	9	5	
Formin pri Moškanjcih (211 m)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+20	+4	+11.5	26	15	1	13	3	14	28	
Ormož	—	80	70	50	130	210	60	—	200	70	11.	—	—	—	24	9	—	5	16	9	11	
Sv. Duh na Ostr. vrhu (536 m)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+18	—1	+6.2	22	10	4	8	16	6	17	
Sv. Lovrenc na Poh. (442 m)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	8	2	19	4	7	14	
Ojstrica nad Dravogr. (981 m)	A. Ž.	150	130	—	60	220	190	—	190	80	12.	+13	—1	+6	12	11	7	15	10	5	28	

Sv. Lovrenc na Pohorju. Vsled neugodnega vremena je mnogo čebel otrpnilo. Nek čebelar je izgubil na ta način tri panje.

Ojstrica nad Dravogradom. 16. in 17. aprila je padlo 60 cm snega. Kljub zasenčenju žrel je mnogo čebel izletelo in pomrlo v snegu.

Iz organizacije.

Čebelarški shodi na Štajerskem. Dne 5. in 6. junija čebelarški tečaj v Vojniku pri Celju, od 8. do 12. ure predpoldnem in od 2. do 6. ure popoldne v šoli in pri čebelnjaku g. Brezovnika. — 12. junija ob 1. uri popoldne pri Sv. Lovrencu na Pohorju pri čebelnjaku g. Jägera. — 19. junija ob 2. uri popoldne v Prvencih pri Sv. Marku niže Ptuja pri g. Zeleniku. — 26. junija ob 9. uri predpoldnem v Slovenjem Gradcu; kraj se določi pozneje in objavi v drugih časnikih. — 29. in 30. junija poučni tečaj v Selnici ob Dravi od 8. do 12. ure predpoldne in od 2. do 6. ure popoldne v šoli in pri bližnjih čebelnjakih. — Kdor še v tem letu želi predavanja, naj se v najkrajšem času oglasi, ker so do danes (3. V.) že vsi primerni dnevi do sredine avgusta odani. Ker sta 15. in 16. avgusta dva praznika zapored, se takrat lahko vrši še en dvadnevni tečaj; zainteresenti se naj takoj oglasijo pri podpisnem. Jurančič.

Občni zbor čebelarške podružnice v Horjulu se je vršil izjemoma šele 5. maja 1921 vsled bolezni in smrti dosedanjega predsednika Josipa Pristov. Občni zbor se je vršil pri novem čebelnjaku Franca Vrhovca na Lesnem brdu. — Podružnica šteje 17 članov. Lansko leto je štela sicer nekaj več, a odpali člani pa so bili cukarčebelarji in prav je, da so zapustili podružnico, kajti podružnici je bil ta nezdravi pojav cukarčebelarjev v kvar. Blagajnik poroča, da je imela podružnica minulo dobo 1538 K prejemkov in 1516 izdatkov. Ostane v blagajni 22 K. Sklene se prirediti skromno čebelarško veselico, da se okrepi blagana. Zvoli se nov odbor: predsednik Vrhovec Janez, posestnik, Lesno brdo; namestnik Bastarda Andrej; tajnik in blagajnik Anton Urbančič; odbornika Nagode Josip in Železnik Anton.

Ustanovni občni zbor čebelarške podružnice za občine Dol, Dolsko, Ihan in Kresnice bo dne 26. jun. t. l. ob 3. uri popoldne pri g. Jemcu na Petelinjem pri Dolskem. Udeležite se ga vsi prizadeti člani! S seboj pripeljite čebelarje, ki še niso organizirani.

Čebelarška podružnica na Vrhniki je priredila 10. aprila čebelarško predavanje ob 10. dopoldne pri čebelnjaku g. Antona Markelj.

Ob krasnem vremenu se je zbralo lepo število čebelarjev z Vrhnike in okolice. G. Antona Markelj je otvoril predavanje in na to prevzel besede predavatelj g. Okorn, ki je nam razumljivo in s slikami razložil čebelne bolezni, med njimi je opisal tudi grižo, ki se je tu pri nas že večkrat in tudi letos pojavila in uničila mnogo plemenjakov. Potem smo pregledali nekaj A. Ž. panjev. Pokazal nam je veliko zanimivega in koristnega. Nato je še predavatelj odgovarjal na razna vprašanja, ki so mu jih stavili čebelarji. Ob 12. uri se je g. Markelj zahvalil predavatelju za predavanje in potem shod zaključil.

Pri Sv. Gregorju se bil 1. maja t. l. enodnevni čebelarški tečaj. Predavatelj g. J. Okorn nam je zbranim čebelarjem, katerih nas je bilo kljub slabemu vremenu tako dopoldne kakor tudi popoldne lepo število, povedal mnogo poučnega, koristnega in potrebnega. Uvodom tečaja, katerega je otvoril podružnični tajnik, nam je opisal g. predavatelj zgodovino slov. čebelarstva in pomen čebelarstva v narodno - gospodarskem oziru. Dalje nam je obrazložil načine čebelarjenja, t. j. čebelarjenje za kupčijo in v A. Ž. panjih na med, oskrbovanje čebel v splošnem, važnost odbire matic. Popoldne so se izvajale s sodelovanjem čebelarja Adamiča praktične vaje, in sicer vlivanje umetnih satnic (medsten), zbiranje okvirjev ter pritrjevanje satnic v okvirje. Pri tem nam je dal g. predavatelj nekatera navodila, kako se kuha vosek, ker te vaje v dvorani, kjer se je tečaj vršil, ni bilo mogoče praktično izvesti, istotako tudi ne na prostem ali pri čebelnjaku, ker je preveč deževalo. Praktičnim vajam so sledila navodila, kako se naseli A. Ž. panj, kako se opravlja v prvem letu, o pripravah za zimo, združevanju rojev, pred in po glavni paši ter o prevešanju. Pri sklepu tečaja nam je g. predavatelj opisal in ocenil pomen čebelarške organizacije vobče. Petrič.

Predavanja in tečaji. V juniju bodo sledeča predavanja in tečaji: 5. junija enodnevni praktični čebelarški tečaj v škofiji Loki. Začetek ob 9. uri dopoldne pri čebelnjaku oo. kapucinov. Dnevni red: Od 9. do 10. ure: Narodno-

gospodarski pomen čebelarstva — Janšev panj — A. Ž. panj. Od 10. do 12. ure: Zbijanje okvirov, pritrjevanje žice in satnic, vlivanje satnic — čebelarstvo orodje. Od 2. do 4. ure: Obljudenje, prevešanje, točenje medu, pregledovanje kranjičev (izrojencev). Od 4. do 5. ure: Vzgoja in izmenjava matic (praktično). Od 5. do 6. ure: Oskrbovanje čebel v splošnem. Tečaj je v prvi vrsti namenjen začetnikom sledečih podružnic: Selce, Poljane, Medvode, Škofja Loka. — 19. junija ob 9. uri zjutraj ustanovni občni zbor čebelarstva podružnice v Videm-Dobrepoljah v tamošnji Zadrugi: Letna opravila. Ob 3. uri popoldne v Predolah pri čebelnjaku g. Kastelica: Poletna in jesenska opravila. — 26. junija ob 9. uri zjutraj v Vodica pri čebelnjaku g. Franc Jereba, vulgo Rebov, Vodice št. 39: Čebelarjenje v kmetskih in A. Ž. panjih. — 29. junija. Enodnevni čebelarški tečaj v Prevaljah pri čebelnjaku g. Fran Mežnarja na Castellu pri Lešah. Začetek ob 9. uri zjutraj. — 10. julija ob 10. uri dopoldne v Črni pri Prevaljah v tamošnji ljudski šoli: Uspešno čebelarjenje v A. Ž. in kmetskem panju. — Čebelarji, udeležite se predavanj v obilnem številu!

V Trbovljah bo v nedeljo dne 5. junija t. l. ob 9. uri dopoldne poučno predavanje pri čebelnjaku g. Hanka na Doberni. K najobilnejši vdeležbi vabi odbor.

Drobiž.

Pripomnja glede trgovine s čebelami.

V 4. številki letošnjega »Slov. Čebelarja« na 57. strani je P. Angelus zatrdil: »Na dobrem glasu bo naša čebela po vsem svetu vedno ostala, ako bodo le čebelarji vestni in prodajali le dobro blago.« Te besede so me spomnile zanimivega dogodka s potovanja, ki naj ga tu objavim v prvi vrsti v premislek vsem onim, si so kakorkoli udeleženi pri čebelni trgovini.

Na Bavarskem sem nekoč prišel do samotnega selišča sredi travnikov. Na oknici poleg vrat je bilo s kredo zapisano: »Mleko in med.« Ker so me zanimale gospodarske razmere, zato sem stopil v hišo in sem si naročil kozarec mleka. Prijazna gospodinja mi je rada vse pojasnila, o čemer sem jo vprašal, in mi je razkazala tudi živino. Nazadnje sem jo prosil, naj bi mi pokazala še mlečno klet. Radevolje mi je ustregla in me je peljala vanjo. Preden je pa vstopila, je sezula čevlje in jih je pustila zunaj. Ko je odprla vrata, sem se zavzel nad nenavadno snago. Prostor, oprava, posoda: vse je bilo izredno čisto in v najlepšem redu. Zato se je žena zunaj sezula, da bi v kleti česa ne ponesnažila, jaz sem pa šel notri s prašnimi čevlji, da me je bilo skoraj sram. (Najbrž je šla po mojem odhodu brisati sledove mojih stopinj.) Menda se ji je moja radovednost zdela nenavadna, zato me je vprašala, od kod da sem. »S Kranjskega,« sem ji odgovoril. »Kranjsko, Kranjsko,« je ponavljala, zamišljeno gledajoč v tla. Hipoma se ji obraz zjasni in veselo vzklikne: »Oh, to je tam, odkoder so kranjske čebele — lisičice! O, te so pa hude!

Moj mož si jih je naročil dva panja. Pojdite, da jih vidite!« In moral sem za zgovorno ženo pred uljnjak, da bi tamkaj videl svoje »rojakinje«.

Mož si je bil torej naročil kranjskih čebel, pa je dobil vse kaj drugega. Kranjice niso »lisičice« in ne hude. Obžalovati je, da lahko miselni ljudje za hipen neznamenit dobiček prav po nepotrebnem jemljejo dobro ime našemu poštenemu blagu in odganjajo kupce, ko bi bilo vendar lahko mogoče pošteno postreči vsem naročnikom, da bi nas v prihodnje iskali, ne pa se nas izogibali. Trgovino s čebelami bi bilo vsekako treba urediti, in sicer tako, da bi vsak naročnik res dobil kranjice, če si je kranjic naročil. Morda se te ureditve prilično poloti Slovensko čebelarstvo društvo?

F. Štupar.

Čemerika. Gospod Štupar piše: Izpolnjuječ svojo obljubo sporočam, da čemerika že bujno raste po košenicah ob Cesti dveh cesarev. Ponekod je je toliko, kakor bi bila nasejana. Ko pridete na koncu Opekarske ceste čez Mali graben in zavijete na desno, kmalu opazite velike množine podleska (gladko, svetlo, temnozeleno listje), ko ob cesti nehajo hiše, se pa začne čemerika (rebrasto, svetlozeleno liste). Če greste po cesti do konca, pridete do kolibe, ker sta pred 100 leti počivala ruski car in avstrijski cesar, tam zavijete na desno in pridete na cesto na Vič, ali pa pred cesto zavijete na desno in pridete po neprašni poti nazaj v Ljubljano. Ta pot je za dveuren izprehod, s kolesom se pa hitro prevozi. Priporoča se, to pot storiti večkrat, ker je res zanimivo opazovati posamezne razvojne stopnje v prirodi — Zdravi!

Čebelarstva razstava v Osjeku. Dne 24. do 30. junija t. l. bo v Osjeku v Slavoniji kmetijsko-industrialna razstava, kjer bo poseben oddelek tudi za čebelarstvo. Društveni odbor želi, da bi se tudi naši čebelarji v čim večjem številu udeležili te razstave. Ker pa je to za posameznika zaradi prevelikih stroškov skoro nemogoče, je odbor naprosil g. Strgarja, da bi on zbiral predmete, ki jih kdo želi razstaviti in jih potem skupno odposlal na razstavo. Polovico stroškov za prevoz tja in nazaj bo moral nositi vsak razstavljalac sam, polovico prevzame pa društvo. Kdor se hoče torej s kakim predmetom udeležiti te razstave, naj se nemudoma obrne do g. Janeza Strgarja, trgovsko čebelarstvo v Bitnjah, p. Boh. Bistrica, ki mu bo dal vsa potrebna pojasnila. Želeti bi bilo da bi prišlo na razstavo nekaj naših kranjčev, A. Ž. panjev, čebelarskega orodja in po možnosti tudi čebelnih produktov.

Iz Beograda. Po navdušujočem članku za čebelarjenje v Srbiji v novemberski številki, sem se začel živo zanimati za čebelne pašne razmere v tem kraju. Ker sem dobil jako zadovoljive informacije, sem se začel pripravljati na odhod že januarja. Za pošiljatev sem pripravil štirideset kompletnih A. Ž. panjev z dodelanim satovjem tudi v mediščih. Prvi transport, obstoječ iz 6 panjev, je odšel 14. marca; ti so prišli ravno o pravem času za pašo na sadnem drevju ter so se tako opomogli, da sem bil primoran odvzeti vsakemu par satov medu ter jih nadomestiti s praznimi. Danes (25. aprila), ko to pišem, sem jih pa že celo prevesil in tako pripravil za akacijevo pašo, ki se začne že 1. maja. Drugi transport (34 panjev) je došel 11. aprila, ko je paša sadnega drevja že minila in je nastopilo obenem tudi deževno vreme, kar je vzrok, da so se čebele bolj slabo razvijale in na ta način ne bom mogel izkoristiti popolnoma akacijeve paše. Z gotovostjo pa pričakujem, da jih spravim na višek, ker so se začeli zopet lepi dnevi, vsaj za lipo, ki jo je tu zelo mnogo ter je vsled tega prav izdatna paša, kar sklepam tudi iz tega, ker je na etiketah medenih steklenic po izlozkih skoro povsod napisano »lipov med«.

Kar se tiče temperature, je zelo ugodna; noči imajo po 8 do 10° R. Podnevi pa je v senci okolu 15° R. A. Kastrevc — Beograd.

Izreden slučaj. Solčava je v solčnih krajih, kjer je resje, za čebele ugodna. Sploh je pri naših gorjancih pozimi, ako je solčno in

tiho, tudi toplo, tako da čebele imenitno izletavajo. Tako ima naš župan Urban Plesnik p. d. Robnik v takem kraju čebelnjak, da je pri pregledovanju in snaženju osmim panjem vzel medu do 40 kg. Pregledoval jih je še pred Veliko nočjo in mi rekel, da so bili tedaj težji in bolj zaliti kot pa v jeseni pri vzimovanju. Ko bi ne bilo nastalo to snežno vreme, bi bil imel roje že pred tremi tedni. Kljub temu, da je bilo pri njegovem čebelnjaku še do 35 cm snega, se je dne 12. aprila, ko je solnce posvetilo, spustil en roj iz panja. K nesreči se je pa v tem trenutku solnce skrililo in začelo tako snežiti, da so vse čebele kar pred čebelnjakom popadale ter je padlo nanje 1 cm snega, ki jih je čisto pokril. Čebele je spravil s snegom vred v dva panja in zanesel na toplo. Vse so sicer lepo oživele, vendar pa pozneje onemogle; matica je bila še nadalje živa. Kako bomo z naprej čebelarili, Vam pišem pozneje, ko bom videl, kakšen bo konec spomladi. Pri nas sneži in deži. S čebelarskim pozdravom Anton Herle.

Prvi roj je imel g. Vidic v Retečah dne 21. aprila. Dne 1. maja ga je imel g. dr. Tavčar na Visokem, dne 2. maja je bil roj v Ločnici, dne 3. maja v Selcih, dne 5. in 8. maja pri g. Jemcu na Petelinjem pri Dolskem. Od 8. maja dalje se je pa kljub slabemu vremenu (od 15. apr. do 6. maja) začelo splošno rojenje.

Mizarje, ki izdelujejo A. Ž. panje, opozarjamo, da ima tvrdka Fel. Stare v Preserju, p. Radomlje, v zalogi večjo množino lepo vžaganih remeljcev za satnike in še nekaj posameznih delov od A. Ž. panjev. Tega blaga pa ne oddaja na drobno, ampak le vse skupaj, ker se več ne peča z izdelovanjem panjev. Remeljcev za okvirje se dobi v vsaki množini.

Uredniška listnica.

G. L. K. — L. Glede čebelnih uši pogledajte v 3. številko letošnjega letnika na str. 46.

Ako je satje splesnilo samo na oglih in ob spodnjem robu in ako je sicer še lepo, ga dobro presušite in dajte močni družini. Sami ne morete odstraniti plesnobe, razen ako dotična mesta izrežete. Če je pa satje močno plesnivo in tudi sicer staro, ga pa vrzite med voščine.

Še enkrat opozarjamo, da naj se vsakemu pismu na uredništvo, kjer se zahteva pismen odgovor, priloži frankovan zavitek ali dopisnica, sicer ne moremo odgovarjati.

Cenik

čebelarškega orodja in potrebščin, ki jih ima v zalogi blagovni oddelek Čebelarškega društva za Slovenijo v Ljubljani, Jugoslov. knjigarna, Pred škofijo (poleg stolne cerkve).

Tek. štev.	P r e d m e t	Cena	
		K	v
1	A.-ž. panj na 10 okvirjev najnovejšega sestava: kompleten z vsemi pritliklinami	520	—*
2	Sipačnik ¹ lesen za A.-ž. panje na 9 in 10 satnikov	68	—
3	Zaklopna kozica ²	74	—
4	Garnitura za zbijanje satnikov (korito za žaganje remeljcev in kalup za zbijanje)	18	—
5	ščetica za ometanje čebel	20	—
6	Strgulja za snaženje A.-ž. panjev	22	—
7	Nož za izpodrezovanje satja	22	—
8	Pitalnik za A.-ž. panj ³	—	—
9	čebelarška kapa	50	—
10	Kadilnik (meh) za proizvodnjo dima	—	—
11	Matičnice K 420, boljše za razpošiljanje	8	—
12	Ravnalec (priprava za vravnovanje satnikov v A.-ž. panju)	—	—
13	šilo za vrtanje luknjic	2	60
14	Odvijač za vijake	4	—
15	Spone za rokave	—	—
16	Stiskalnica za satnice 25 × 40 cm	—	—
17	Kompletna garnitura za vdelačo satnic (dvojni topilnik za vosek, cevka za pri- lepljanje brez kolesca)	50	—
18	Kolesce za vtiranje žice samo	—	—
19	Vilice za odkrivanje satja	—	—
20	Nož » » » » »	—	—
21	Stojalo za odkrivanje satja	—	—
22	Sito za čiščenje medu	52	—
23	Točilo za med, leseno, domačega izdelka	550	—
24	Točilo za med, pločevinasto, za 3 okvirje 27 × 41 cm	—	—
25	Priprava za pritrdjevanje kvačic (jeklena šablona in zabijač): a) za remeljce 22 mm širine b) za remeljce 25 mm širine	54 54	— —
26	Žica za pritrdjevanje satnic, 1 dkg	1	60
27	Zapahi za žrela: a) kovinski (Heidenreichov sestav) b) leseni (Trinkov sestav)	— 6	— —
28	Matična rešetka: a) prirezana za A.-ž. panj b) v celih kosih à m ²	22 200	— —
29	Žična mreža za okenca (pocinkana) à m ²	120	—
30	Satnice 39 × 23 cm à kg	120	—
31	Remeljci za okvirje: a) za A.-ž. panje zgornja letva 25 × 12 mm } spodnja letva 25 × 10 mm } à stranska kraka 25 × 8 mm } c) za razne druge panji 25 × 6—7 mm à m	1 —	— —
	Euskol. Sredstvo za pomirjenje čebel in razkuženje panja. (Gori dolgo in je po- rabno brez kadilnika.) Cena za zavitek z 9 koščeki	5	—
32	Kovinska garnitura za A.-ž. panj: ⁴ a) 6 palic 40 × 8 mm (nepocinkano železo) à K 350 b) 2 nosilca za matično rešetko à K 480 c) 2 tečaja za vratica à K 550 d) 4 tečaji za bradi à K 180 e) 2 kosa mreže za okenca f) 4 zapahi za okenca p. Strgar à K 3— g) 2 držali za zaklopnico à K 2— h) 80 kvačic iz železne žice i) 1 kljukica za vratica j) vsi potrebni vijaki k) kos matične rešetke 33 × 25	— 9 11 7 20 12 4 — 1 — 22	— 60 — 20 — — — 40 — —

¹ Glej »Slovenski Čebelar« 1920 str. 76. — ² Glej »Slovenski Čebelar« 1919 str. 80. — ³ Predmeti, ki nimajo označene cene, se še izdeljujejo, ozir. so še na potu. — ⁴ Kovinske potrebščine za A.-ž. panje na drobno 15% dražje nego v ceniku.

* Ta cena velja le za naročnike, ki panj blagajniku proti nakaznici plačajo in ga pri mizarju vzamejo. Predmeti brez cen bodo v kratkem zopet na razpolago.

Gospodarska zveza **v Ljubljani**

prodaja specerijsko
in kolonijalno blago, umetna
gnojila in krmila, sir, surovo maslo in
kondenzirano mleko ter preskrbuje vsako-
vrstne poljedelske in sadjarske stroje.

Velika zaloga
pristnih domačih
vin po zmernih
cenah.